

WESTEN MISKENT ZELFBESCHIKKINGSRECHT VAN DE KRIM

Hartelijk welkom bij Alternatief. Tv

In het NRC Handelsblad van 22 Juli 2015 publiceerde ik een jaar na de onafhankelijkheidsverklaringen van de Krim, Donetsk en Loegansk een artikel met de titel ‘Westen miskent zelfbeschikkingsrecht van de Krim’. Het krijgt in de actuele mediaoorlog over Oekraïne en gebiedsclaims in de Donbas nieuwe actualiteit en daarom zal ik het straks dit kanaal aan U presenteren.

Het begon allemaal met een toevallige ontmoeting met oud Rusland correspondent Hubert Smeets, die ik al jaren ken, bij de Albert Heijn aan de Nieuwmarkt. Tussen de wasmiddelen kregen we een scherpe discussie over de de media-weergave van de afscheidingsbewegingen in Oost-Oekraïne, dat werd gevolg door een emailwisseling over percentages van de diverse bevolkingsgroepen in de Krim, Donetsk en Loegansk. Hij bevestigde mijn plan om met een opinie artikel in het NRC te komen en dat werd in 2015 ook nog gewoon geplaatst. Het artikel veroorzaakte een storm van kritiek rond het NRC die oversloeg naar de Russische en Oekraïense media. Het werd namelijk vertaald door het Russisch persbureau Ria Novosti, die het via Russische en dissidente Oekraïense nieuwsbronnen verspreidde. Meest interessante reactie in het NRC was van advocaat sanctierecht Heleen over de Linden. Zij gaf aan hoe het Russisch persbureau uitgebreid citeerde uit mijn artikel en wees het NRC haar plaats. ‘Met het bieden van een platform door NRC Handelsblad aan columnisten die een ‘tegengeluid’ laten horen, worden indirect het EU-beleid en de sancties ondermijnd en wordt Rusland gesterkt in haar idee dat zij goed bezig is’. Ofwel de redactie opinie werd onder druk gezet dit soort EU ondermijnende opinies niet meer te publiceren. Ofwel het kritische geluid moet worden gesmoord en gecensureerd, omdat de politiek had gekozen voor een koude oorlog tegen Rusland. Als ik nu kijk naar de emotionele propaganda waarin de voorheen afstandelijk kritische kwaliteitskrant NRC Handelsblad zichzelf heeft gestort vrees ik dat ze een dergelijke analyse niet nog een keer zou plaatsen. Er lijkt in de Main Stream Media geen ruimte meer voor werkelijk kritisch debat. En daarom heeft de alternatieve media, waaronder Alternatief.TV niet alleen bestaansrecht, maar een fundamentele opdracht. De opdracht tegen alle wegkijken, repressie en censuur het kritische publieke debat wel te voeren. Wat is nu de inhoud van dat controversiële artikel zult U zich afvragen? Luistert U.

WESTEN MISKENT ZELFBESCHIKKINGSRECHT VAN DE KRIM.

De aansluiting van de Krim bij de Russische federatie is in het Westen algemeen veroordeeld. De Russische Krimpolitiek zou een schending zijn van de internationale rechtsorde. President Poetin zou werken aan hernieuwde Russische expansie, gericht tegen de territoriale integriteit van Oekraïne. De Russen zouden verantwoordelijk zijn voor de dreiging van een hernieuwde koude oorlog.

Maar is de ‘annexatie’ niet gewoon de ‘bevrijding van de Krim’? Het Nederlandse mediabeeld kenmerkt zich door een gestaalde eenheidsmening. Van het NRC Handelsblad tot aan de Telegraaf, van de Groene Amsterdammer tot Nieuwsuur, de media zijn eensgezind in hun veroordeling van Poetin en de Russische ‘propaganda’. Maar doet de Nederlandse media niet hetzelfde wat ze de Russische media verwijt? Vijandsbeelden opblazen, de argumentatie van de tegenpartij doodzwijgen en geen dissidente analyses geven of alternatief onderzoek doen?

Misschien mag van journalisten niet altijd verwacht worden dat ze de dissidente denkkraft hebben om de argumentaties en legitimaties van de tegenpartij zelf te construeren. Maar kwaliteitsjournalistiek eist toch minimaal dat je de mening van de andere partij fatsoenlijk weergeeft. De media veroordelen de Russische Krimpolitiek maar weigeren naar hun verdediging te luisteren. De uitleg van president Poetin is uitgebreid op het internet terug te vinden. Men hoeft het niet met de Russische president eens te zijn om een tegenspeler te zien, die goed geïnformeerd is, precies, uitgebreid en diplomatiek formuleert, alsmede relevant verwijst naar het internationaal recht. Poetin mag in het westen gehaat worden, in Rusland heeft hij volgens de laatste peilingen 89% steun voor zijn Krimbeleid en in grote partnerlanden als China, India en Brazilië wordt hij bewonderd voor zijn moed om het machtige westen tegen te spreken.

Laten we de westerse media-interpretatie van de gebeurtenissen die leiden tot de Krimcrisis in 2014 nog eens kritisch herschrijven. Toen (West) Oekraïense activisten met steun van Europese leiders het Maidanplein in Kiev bezetten was president Poetin nog druk met de Olympische Winterspelen in Sotsji. De heftigheid van het Maidanprotest leidde tot een gewelddadig treffen met de wettige Oekraïense regering. President Janoekovitsj tekende onder druk een akkoord. Dezelfde dag volgde een bloedige ‘coup d’etat’ waarin zijn kabinetsmedewerkers werden vermoord en Janoekovitsj naar de Krim vluchtte zonder af te treden. De Westerse media noemde dat ‘democratische revolutie’, maar het verdrijven van een gekozen president is staatsrechtelijk een ‘staatsgreep’. In dat gezagsvacuüm zouden de autonome republiek de Krim en later ook de Oost-Oekraïense oblasten Loegansk en Donetsk zich onafhankelijk verklaren. Op 6 Maart stemt het Krim-parlement in met een decreet dat de Krim een deel van Rusland moet worden. Op 11 Maart wordt besloten tot een referendum over een voorlopige onafhankelijkheidsverklaring. Om te vermijden dat het Oekraïense leger zou ingrijpen en het referendum zou verbieden wordt het Russische leger gevraagd het referendum te beschermen. Russische militairen waren gezien de ‘zwarte zee vloot’ sinds 1783 al op de Krim aanwezig. De Krim-regering komt opposenten tegemoet en stelt dat ze de OVSE heeft uitgenodigd voor toezicht. Het referendum wordt een volksfeest, waarbij 85% van de bevolking opkomt en daarvan weer 95% voor de onafhankelijkheid stemt. Het westen mag die cijfers wantrouwen. Niemand in het westen kan ontkennen dat de Krim in meerderheid uit Russen bestaat. Zelfs

volgens officiële Oekraïense cijfers uit 2001 heeft de Krim 2,5 miljoen inwoners met 60,5% Etnische Russen, 10,2% Krim-Tartaren en 23,9% Oost-Oekraïners. Zelfs bij de minderheidsgroepen waren veel voorstемmers. Russische militairen dwingen zonder een schot te lossen Oekraïense troepen tot een ‘fluwelen’ aftocht. Het westen met haar traditie van bloedige en falende interventies kijkt toe en veroordeeld de aansluiting. En de schending van de Oekraïense territoriale integriteit? Grenzen wijzigen geregeld in de wereldgeschiedenis. Het streven moet zijn dat via dialoog, internationale regels en democratische claims van bevolkingen in betwiste gebieden te regelen. In 2010 heeft het Internationaal Gerechtshof in Den Haag ‘territoriale integriteit’ scherp ingeperkt. De onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo werd gelegitimeerd. Deze uitspraak geeft steun aan de ambities van afscheidingsbewegingen overal ter wereld. Wanneer de ‘autonome regio Kosovo’ haar eigen toekomst mag kiezen is er geen juridisch fundament waarom de ‘autonome republiek Krim’ dat geweigerd kan worden. Het westen meet hier openlijk met twee maten en laat wederom de verdenking op zich dat zelfbeschikking er alleen is voor westerse vrienden en niet voor haar opponenten. Tenslotte: Lijdt het Westen niet aan een ‘Koude Oorlog’ tunnelvisie, spijgend wantrouwen en dubbele standaarden? Zouden de westerse grootmachten niet militair interveniëren bij bedreiging van haar burgers? Is het niet moreel onjuist en voor iedereen schadelijk om de Russen te boycotten voor een Oekraïense sluipende burgeroorlog? Is het niet rechtvaardiger en effectiever druk op Oekraïne te zetten om Loegansk en Donetsk militair te ontruimen? Waarom zitten de opstandelingen uit de Oost-Oekraïne eigenlijk niet aan tafel in Minsk? Waarom ontzegt het Westen de bevolkingen van Abchazië en Zuid-Ossetië in Georgië en Loegansk en Donetsk in de Oekraïne het recht op zelfbeschikking middels een referendum? Is het niet Europees belang wanneer Rusland wordt aangeboden lid te worden van de Europese Unie? 25 jaar na de Sovjet-Unie is de wereld toe aan de hertekening van haar binnengrenzen op basis van zelfbeschikking middels referenda. De VN zouden in dit verband een set regels en procedures moeten opstellen die tegemoet komt aan de legitieme ambities van afscheidingsbewegingen om grenzen te hertekenen.

Ab Gietelink is auteur en filosoof.

Hij werkt aan een televisiedocumentaire over de Krim.